

FATMA-ŞABAN ALKIŞ TÜRK EVİ

Fatma Şaban Alkış Türk Evi, 1930 lu yılların başında, Ahmet Şaban Alkış tarafından kendi imkanlarıyla inşa edilmiştir. Yığma bina özelliği taşır ve inşa edildiği tarihten beri orijinallliğini muhafaza eder. 1996 yılına kadar aile tarafından ev olarak kullanılan bina, 2000 senesinde Dr. Ali Alkış tarafından müze ve sanat galerisi haline getirilmiştir. Evin Cephane Sokağa bakan tarafı beton, bahçeye bakan tarafı ahşaptan yapılmıştır. Evin inşaatında kullanılan tahtalara , tek tek Ahmet Şaban Alkış tarafından şekil verilmiş ve inşaatı da bizzat kendi elleriyle yapılmıştır. Ev sit alanı üzerinde bulunup tamamen koruma altına alınmıştır. Evin iki kapısı vardır, iki kapıda 7 Eylül Sokağına bakar. Kapılardan biri direk eve diğeri de evin bahçesine açılır. Evin alt katında iki oda bir salon ve bir mutfak bulunur. Ailenin günlük yaşamı bu iki oda da geçer. Alt katın bir özelliği de yerdeki taşlardır. Alkış Türk Evinin yer taşları tamamen orijinal olup Kuşadası nda eşi benzeri yoktur. Alt katta bahçeye açılan bir kapı vardır. Bahçeye açılan kapıdan çıkınca eşsiz güzellikteki ağaç ve çiçeklerle bezeli avluyu görürsünüz. Avlu da çamaşırhane, depo, ahır ve eski mutfak diye tabir edilen bölümleri görmek mümkün. Bahçede limon, muz, mandalina, turunç ve Kuşadası'nda bir örneğine daha rastlayamayacağınız 16 mt boyunda ve 56 yıllık bir manolya ağacı vardır. Ev gibi bu ağaçlarda koruma altına alınmıştır. Üst kata ahşap bir merdivenle çıkılır. Evin asıl güzelliğini ve tarih kokan yanını üst katta görmek daha mümkündür. Merdivenler ahşap tabanlı salona çıkar. Üst katta dört oda, bir banyo ve bir salon bulunmaktadır. Burası ailenin özel alanıdır. Üst kattaki odalar birbirine açılır. Merdiven başından itibaren beyaz oda olarak tabir ettiğimiz yerli misafir odası bulunur. Beyaz oda yerli misafirlerin kabul edildiği bir odadır. Beyaz oda da Türk evlerinin değişilmez özelliği sedir, oturma grubu olarak yerini alır. Kuşadası'nın ilk radyosu beyaz oda da sergilenmektedir. Kırmızı oda olarak tabir ettiğimiz yabancı misafir odası Ahmet Şaban Alkış'ın Kuşadası Belediye Başkanlığı döneminde ve daha sonrasında bürokratları ve devlet adamlarını ağırladığı odadır. Görüşmelerini burada yapar ve kararlarını bu oda da alırdı. Şuanda kırmızı oda da Dr. Ali Alkış'ın bazı özel eşyalarını ve orijinal mobilyaları görmek mümkündür. Salonda yer alan minderlerle tipik bir Türk evinin kokusunu alabilirsiniz. Duvardaki resimler Ahmet Şaban Alkış ve Fatma Alkış'a aittir. Yer minderinde oturan çocuk ekmek yapmadan önce buğdayın nasıl öğütüldüğünü etraftaki mankenlerde Türk kadınının ve erkeğinin nasıl giyindiğini bizlere hatırlatır. Uykuya yatmadan önce aile bireylerinin oturup sohbet ettiği bu kısımda Alkış Çeşmesinin resmini ve bazı Türk evi eşyalarını görebilirsiniz. Çocuk odasında eski Türk evlerindeki yer yatağını ve üzerindeki cibinliği görebilirsiniz. Ayrıca duvardaki resimler bu evde doğmuş ve büyümüş çocukların resimleridir. Çocuk odasında sergilenen film makinesi, dikiş makinesi, baston ve kıyafetler bu evin eşyalarıdır. Çocuk odası bir kapıyla önce kilere sonra da ebeveyn odasına açılır. Ebeveyn odası Fatma ve Şaban Alkış'ın kendi odalarıdır. Ebeveyn odasında ailenin kadınlarının kendi elleriyle işledikleri örtü, yemeni ve çeyizleri görmek mümkündür. Komidinin üzerinde Fatma ve Şaban Alkış'ın özel eşyalarını, odanın ortasında da yeni doğmuş bir bebeğin beşiğini görebilirsiniz. Ebeveyn odasındaki pirinç yatak tamamen orijinaldir. Üzerindeki cibinlik tavandan yatağa bağlıdır. Yerdeki halı ve kilim gibi eşyalarda yine evin orijinal eşyalarıdır.

Banyo daha çok hamam diye tabir ettiğimiz bir bölümdür. Alafranga tuvalet o zamana kadar hiçbir Kuşadası evinde görülmemiştir. Hamamda su depodan gelir, kazan kaynar, çeşmeden su akar ve banyo yapılır. Hala bu eski özelliğini koruyan hamam görülmeye değer bir kısımdır. Okuduğunuz üzere Fatma ve Şaban Alkış Türk Evi Kuşadası tarihine şahitlik ettiği gibi bu değerleri de çok güzel bir şekilde korumaktadır. Amacımız Türk kültürünü, örf ve adetini önce yerli daha sonrada yabancı misafirlerimize tanıtmaya ve bu bilinci aşılmasıdır. Türk Evimize hepimizi bekliyoruz.

Kaynak : Dr. Ali Alkış